

การรณรงค์ให้คนส่วนใหญ่ รักการอ่านเพิ่มขึ้น

park

อุทยานการเรียนรู้

okmd

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

สำนักนายกรัฐมนตรี

รศ.วิทยากร เชียงกุล

(wit139@hotmail.com)

ความสำคัญและสภาพปัญหา

- การอ่านหนังสือแบบใช้งานได้ดี และการรักการอ่าน การเรียนรู้ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองที่สำคัญที่สุดของพลเมือง

อุทยานการเรียนรู้

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
สำนักนายกรัฐมนตรี

- ประเทศที่พลเมืองอ่านออกเขียนได้สูง, รัก
การอ่าน, การเรียนรู้ เช่น ยุโรป ญี่ปุ่น
สหรัฐฯ ประเทศตลาดเกิดใหม่ พัฒนา
การศึกษาและพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและ
การเมืองได้ดีกว่าประเทศที่ประชาชนอ่าน
น้อย เช่น ไทย

- ไทยเป็นประเทศขนาดกลางที่มีประชากรใหญ่เป็นอันดับที่ 21 ของโลก แต่ผลิตหนังสือได้น้อย พลเมืองอ่านหนังสือน้อย การพัฒนาการศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมอยู่ระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ มีปัญหาความด้อยพัฒนาต่าง ๆ มาก

การรณรงค์ส่งเสริมการอ่าน
เช่นเดียวกับการปฏิรูปการศึกษาของ
ไทย ยังไม่ได้ประสบผลสำเร็จ

อุทยานการเรียนรู้

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
สำนักนายกรัฐมนตรี

- เพราะมองปัญหาแบบแยกส่วน ตาม
แก้ปัญหที่ปลายเหตุ เน้นเรื่องโครงการ เน้น
เรื่องรูปแบบ ไม่รู้จักวิเคราะห์ปัญหาอย่าง
เชื่อมโยงเป็นระบบองค์รวม ไม่เข้าใจและ
ไม่ได้มุ่งแก้ไขที่สาเหตุที่ตัวระบบโครงสร้าง
เนื้อหาสาระกระบวนการเรียนรู้ (และการ
อ่าน)

ระบบเลี้ยงดูลูก ระบบการศึกษา การทำงานและ
ให้ผลตอบแทนความก้าวหน้าทางอาชีพ ไม่ส่งเสริมการ
รักการอ่าน การไม่เรียนรู้ การคิดวิเคราะห์เป็น การ
พัฒนาความสามารถด้วยตนเอง

เน้นเรื่องการเชื่อฟัง, การทำตัวให้เข้ากับคนมี
อำนาจ, การยัดเยียดสถาบันบรรดาศักดิ์ ปริญญา การเล่น
พวก มากกว่าการแข่งขันอย่างเป็นธรรมโดยใช้ความรู้
ความสามารถของแต่ละคน (Merit System)

แนวทางการรณรงค์ให้คนส่วนใหญ่ รักการอ่านเพิ่มขึ้น

อุทยานการเรียนรู้

okmd

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)
สำนักนายกรัฐมนตรี

1. เปลี่ยนแปลงวิธีการเลี้ยงดูเด็ก ให้พ่อแม่
ส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็น และการรัก
การอ่านตั้งแต่เด็กเล็ก

การพัฒนาเซลล์สมองเด็กเล็ก ด้าน
ภาษาและศิลปะวรรณกรรม ด้านเพลงกล่อม
เด็ก บทร้องเล่นที่มีสัมผัส การพูดคุย เล่า
หรืออ่านนิทาน

2. พัฒนาพี่เลี้ยง ครูอนุบาล การศึกษาปฐมวัยอย่าง ชานใหญ่

- กิจกรรมเพลงกล่อมเด็ก, บทร้องเล่น, การเล่า
นิทาน, กิจกรรมเตรียมความพร้อมหรือส่งเสริมความ
ฉลาดในด้านต่าง ๆ ทำให้เด็กสนุกกับการเรียนรู้ รัก
การเรียนรู้

การอ่านที่เริ่มจากนิทาน ช่วยทั้งเรื่องภาษา
จินตนาการ การมีสมาธิ การคิดเชื่อมโยง ความรัก
ความอบอุ่น การมองโลกในแง่ดี ฯลฯ

3. ให้การศึกษาพ่อแม่ ครู ตระหนักว่าการเรียนรู้ภาษาแม่ที่ใช้งานได้ดีเป็นเรื่องสำคัญ

- ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการที่เข้าใจ

แนวคิดรวบยอดของคำ วลี ประโยค รวมทั้งเรื่องที่เป็นนามธรรมซับซ้อน ที่เราต้องใช้ในการศึกษาวิชาอื่น ๆ แม้แต่การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เด็กต้องรู้ภาษาแม่ของตนให้ดีพอสมควรก่อน จึงจะเรียนภาษาต่างประเทศได้ดีขึ้น

- แม่คนจะเรียนรู้พูดภาษาแม่ได้จาก
สภาพแวดล้อม เหมือนกับไม่ยาก แต่ภาษาเพื่อการ
สื่อสารที่ดี อ่านแบบจับใจความได้ดี พูดและเขียนได้ดี
เป็นเรื่องที่ต้องมีการเรียนรู้ ฝึกฝน และพัฒนา

พ่อ แม่ ครู ต้องสนใจเรื่องการพัฒนาภาษาแม่ให้
เด็กปฐมวัยและประถมต้นให้ดีก่อน จึงจะเรียนวิชาอื่น ๆ
ได้ดีขึ้นได้ การที่เด็กมีปัญหาเรียนไม่ได้ เบื่อเรียน ออก
กลางคัน ส่วนหนึ่งเพราะไม่ได้รับการสอนที่ดี อ่านไม่
ค่อยออก

4. ปฏิรูปการสอนภาษาไทย โดยเน้นความเข้าใจ ความ
ชื่นชมต่อวรรณกรรม แทนการท่องจำหลักไวยากรณ์
สอนภาษาแบบธรรมชาติหรือแบบองค์รวม
จุดมุ่งหมาย คือ เพื่อความสนุกเพลิดเพลิน เพื่อการชื่น
ชม รักการอ่านวรรณกรรมที่ดี

การวัดผลต้องเปลี่ยนจากการท่องจำไวยากรณ์ที่
น่าเบื่อ เป็นเรื่องการอ่านแบบเข้าใจ จับใจความได้
ตัวอย่างข้อสอบเรื่องการอ่านเพื่อจับใจความของ PISA
ที่จัดโดย OECD

5. ปฏิรูปหลักสูตร การสอน การเรียน การวัดผล ทุกวิชา

- ให้เหมาะสมกับพัฒนาของสมองตามวัยของผู้เรียน ปฏิรูปครู อาจารย์ วิธีการสอน ตำราหลักสูตร ให้มีประสิทธิภาพผู้เรียน เข้าใจง่าย สนุก หรืออย่างน้อยตามได้ทัน ไม่น่าเบื่อเกินไป

- สอนแบบให้นักเรียนรักการอ่าน คำนึงว่า
คิด วิเคราะห์ รับผิดชอบตนเองมากขึ้น เน้น
การแก้ปัญหา โครงการ ฝึกภาคปฏิบัติ ฯลฯ
จะทำให้กระบวนการเรียนการสอนท้าทาย
สนุก เพิ่มขึ้น

6. ปฏิกิริยาเรื่องสื่อมวลชน สื่ออิเล็กทรอนิกส์
และสภาพแวดล้อมการศึกษาของทั้งสังคม -
ระบบห้องสมุด, เครือข่ายสื่อทางสังคม,
พิพิธภัณฑ์ กิจกรรมต่าง ๆ ไปในทางส่งเสริม
การอ่าน คิด วิเคราะห์ ค้นคว้า อภิปราย
ทดลอง ฯลฯ มากขึ้น

- สื่อต่าง ๆ ควรใช้เพื่อการศึกษาและพัฒนา
ศิลปวัฒนธรรม ค่านิยมที่ดี มากกว่าเพื่อการค้า
- ปฏิรูปห้องสมุด เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ให้
ประชาชนเข้าถึงง่าย สะดวก มีคุณภาพ
- ขยายการศึกษานอกระบบ การศึกษาตาม
อัธยาศัย ให้ทุกสถาบันทุกหน่วยงานช่วยกันทำ

7. การรณรงค์ให้คนทั้งประเทศตระหนัก
ว่าการอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดใน
การปฏิรูปคุณภาพของพลเมือง (ปฏิรูป
การศึกษา) ที่จะนำไปสู่การปฏิรูปทาง
เศรษฐกิจ สังคม การเมืองได้

- เด็กควรเริ่มจากการอ่านหนังสือก่อน
คอมพิวเตอร์ ต้องฝึกให้เด็กมีใจรักการอ่าน การ
อยากรู้ อยากเห็น มีวินัยในการรู้จักใช้เวลาให้เป็น
ประโยชน์ เขาจึงจะสามารถใช้คอมพิวเตอร์ให้เป็น
ประโยชน์ แต่แม้กระนั้น ผู้ใหญ่ก็ต้องคอยดูแล
ช่วยเหลือ แนะนำ

- จัดตั้งสถาบันหนังสือแห่งชาติ เป็น
องค์กรมหาชน เพื่อส่งเสริมการผลิต
หนังสือ, การอ่านหนังสือดีอย่าง
แพร่หลาย